

MICHAEL
CONNELLY

ROZSUDOK
ULICE

ROZSUDOK ULICE

MICHAEL CONNELLY
ROZSUDOK
ULICE

slovar

Copyright © 2008 by Hieronymus, Inc.
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2009, 2022
Translation © Patrick Frank 2009, 2022

ISBN 978-80-556-5737-0

*Venujem pamiatke Terryho Hansena
a Franka Morgana*

PRVÁ ČASŤ

NA KOPYTÁCH

1992

1

Všetci klamú.

Klamú právnici, klamú svedkovia a klamú aj obeť.

Proces je súbojom klamstiev a všetci to vedia. Vie to sudca, dokonca aj porota. Každý z nich prichádza na súd s vedomím, že mu tam budú klamať. Usádzajú sa na svoje miesta a súhlasia s tým, že tam budú počúvať lži.

Ak je vaše miesto za stolom obhajoby, najdôležitejšie je zachovať si trepezlivosť. Musíte čakať na lož, nie však na hocijakú. Musíte si počkať na takú, ktorej sa môžete chytiť a ukovať z nej ostrý meč ako zo žeravého železa. Tým mečom potom rozseknete kľúčový dôkaz obžaloby, až sa mu na podlahu vyvalia vnútornosti.

Práve to je moja úloha. Musím ukovať tento meč, nabrušiť mu čepeľ a sekať ním bez milosti či výčitiek svedomia. Byť pravdou na mieste, kde všetci klamú.

2

Už bežal štvrtý deň procesu v pojednávacej miestnosti číslo 109 na trestnom súde v strede mesta, keď som sa konečne dostal ku klamstvu, ktorým som mohol rozsekať obžalobu. Môj klient Barnett Woodson čelil obvineniu z dvojnásobnej vraždy, ktoré ho mohlo dostať až do oceleovej klieťky v San Quentin, kde vám pichnú poslednú injekciu v živote.

Bol to dvadsaťsedemročný drogový díler z Comptonu a obžaloba ho vinila z toho, že olúpil a zavraždil dvoch stredoškolačkov z Westwoodu. Chceli si od neho kúpiť kokaín, on sa však rozhodol, že im namiesto toho jednoducho vezme peniaze a odbachne ich brokovnicou s odpílenou hlavňou. Aspoň tak to tvrdila obžaloba. Páchatel bol černocho, obeť belosi, čo by bolo pre Woodsona aj samo osebe dosť zlé, keďže iba pred štyrmi mesiacmi došlo k nepokojom, ktoré obrátili mesto hore nohami. Ešte oveľa horší však bol fakt, že vrah sa pokúsil svoj zločin zamaskovať tým, že obeť zafažil kameňmi a hodil do vodárenskej nádrže Hollywood Reservoir. Štyri dni vydržali na dne a potom vyplávali na povrch ako jablká v sude. Ako zhnité jablká. Z predstavy dvoch rozkladajúcich sa mŕtvov v hlavnom zdroji pitnej vody pre celé mesto sa všetkým svorne dvíhal žalúdok. Keď potom Woodsona pomocou záznamov o telefonátoch prepojili s mŕtvymi a zatkli, pohoršenie verejnosti nad jeho skutkom bolo priam hmatateľné. Okresný prokurátor neváhal s oznámením, že bude žiadať trest smrti.

Samotná obžaloba však už na ničom hmatateľnom nešlá. Z veľkej časti ju vykonštruovali na základe nepriamych dôkazov – záznamov o telefonátoch – a výpovediach svedkov, ktorí boli sami kriminálnikmi. V ich strede sa na-

chádzal kľúčový svedok obžaloby Ronald Torrance, ktorý tvrdil, že sa mu Woodson k vraždám priznal.

Torrance sedel na rovnakom poschodí centrálnej mužskej väznice ako Woodson. Obidvoch držali v oddelení s vysokou bezpečnosťou, v ktorom bolo šesťnásť jednodôžkových ciel ústiacich do spoločenskej miestnosti v strede. Všetci šesťnásť väzni boli čierni. Vedenie väznice sa totiž držalo zabehanej, aj keď trocha spornej „segregácie pre vyššiu bezpečnosť“, v rámci ktorej sa väzni delili podľa rasy a príslušnosti k rôznym gangom, aby sa predišlo zbytočným násilnostiam. Torrance čakal na súd za lúpež a ťažké ublíženie na zdraví, ktorého sa dopustil pri rabovaní počas nepokojov. Väzni na jeho oddelení mali od šiestej ráno do šiestej večer voľný vstup do spoločenskej miestnosti, v ktorej jedli, hrali karty a zabávali sa pod bdelym dohľadom strážnikov v presklennej galérii nad ich hlavami. Podľa Torrancea sa mu práve tam môj klient priznal k vražde oboch chlapcov z lepšej štvrti.

Prokuratúra si dala mimoriadne záležať, aby ho v čo najlepšom svetle prezentovala pred porotou, v ktorej sedeli iba traja černosí. Bol čerstvo oholený, namiesto masných dredov mal nakrátko ostrihané vlasy a na štvrtý deň pojednávania Woodsonovho prípadu prišiel v svetlomodrom obleku bez kravaty. Počas priameho výsluchu, ktorý s ním viedol prokurátor Jerry Vincent, opísal, ako sa mu Woodson nielen priznal, ale navyše mu prezradil aj nechutné detaily svojho zločinu. Porota z toho mala vytušiť, že tieto detaily mohol poznať iba skutočný páchatel.

Vincent ho pri výsluchu držal veľmi nakrátko. Kládol mu veľmi dlhé otázky predpokladajúce veľmi krátke odpovede. Dalo by sa celkom úspešne namietajú, že veľa z nich svedka nevhodne navádza na požadovanú odpoveď, ja som však mlčal, aj keď sa na mňa sudca Companioni pozeral so zdvihnutým obočím, akoby ma priam nabádal na zlostné prerušenie toho ich divadielka. Nenamietal som proti tomu, lebo som to potreboval ako protipól toho, čo som mal v pláne. Chcel som, aby porota jasne pochopila, o čo sa obžaloba snaží. Chystal som sa aj počas môjho krížového výsluchu nechať toho chlapa sypať zo seba naučené odpovede, až kým nepríde čas na môj meč.

Vincentov priamy výsluch sa skončil o jedenástej a sudca sa ma spýtal, či nechcem pred svojím prestávkou na obed. Odpovedal som, že nie, pretože som zhnusený a nemôžem sa dočkať, kedy toho chlapa ukážem v pravom svetle. Nato som vstal od stola a preniesol si k pultíku hrubý spis a poznámkový blok.

„Pán Torrance, moje meno je Michael Haller. Som verejný obhajca a zastupujem Barnetta Woodsona. Stretli sme sa už niekedy?“

„Nie, pane.“

„Myslel som si to. Ale s obžalovaným, pánom Woodsonom, sa už poznáte veľmi dlho, nemám pravdu?“

Vystrúhal úsmev, ktorým sa pokúšal naznačiť, že o nič nejde. Ja som však nezanedbal nič z prípravy a presne som vedel, s kým mám česť. Mal tridsaťdva rokov a tretinu života strávil vo väzbe a výkone trestu. Jeho školská dochádzka sa skončila vo štvrtej triede, keď jednoducho prestal chodiť do školy bez toho, aby si to všimol ktorýkoľvek z jeho rodičov. Podľa kalifornského zákona „trikrát a dost“ mu hrozilo doživotie v prípade, že ho súd uzná vinným z toho, že so zbraňou v ruke olúpil a dobyl vedúcu miestnej rýchločistiarne. Zločin sa stal počas troch dní najhorších zverstiev, čo nasledovali po oslobodení štvorice policajtov obviňovaných z toho, že zmlátili Rodneyho Kinga – černocha, ktorého zastavili za jazdu v pod vplyvom alkoholu. Skráteno povedané, ten chlap mal výborný dôvod pomáhať prokuratúre s odsúdením Barnetta Woodsona.

„No... Poznáme sa pár mesiacov,“ odvetil neochotne. „Veď viete, najvyššia...“

„Najvyššia?“ zahral som sa na hlúpeho. „Máte tým na mysli nejakú cirkev či inú náboženskú skupinu?“

„Ale nie. Najvyššia bezpečnosť. V okresnom.“

„Takže hovoríte o oddelení okresnej väznice?“

„Presne tak.“

„Chcete teda povedať, že predtým ste sa s Barnettom Woodsonom nepoznali?“

V mojom hlase muselo byť citelné veľké prekvapenie.

„Nie, pane. Zoznámili sme sa až v base.“

Zapísal som si to, akoby išlo o nesmierne závažné priznanie.

„Tak si to spočítajme, pán Torrance. Barnetta Woodsona umiestnili vo vašom oddelení piateho septembra tohto roka. Pamätáte sa na to?“

„Áno, pamätám sa, ako sa k nám dostal.“

„Prečo ste boli vo väzení s najprísnejším režimom?“

Vincent sa postavil s námietkou, že rozoberám veci, ktoré už vysvetlil v priamom výsluchu. Ohradil som sa, že pátram po lepšom vysvetlení Torranceovej väzby a sudca Companioni sa postavil na moju stranu. Torrance dostal príkaz odpovedať na otázku.

„Ako som vravel, vyfasoval som lúpež a ublíženie na zdraví.“

„A týchto zločinov ste sa mali dopustiť počas nepokojov, je to tak?“

Keďže medzi príslušníkmi menšín aj pred nepokojmi prevládalo nepriateľstvo voči polícii, snažil som sa dostať do poroty čo najviac černochoch a miešancov, no ani s päťcou belochov, ktorých presadila druhá strana, som to ešte nevzdával. Chcel som im ukázať, že korunný svedok obžaloby je jedným z tých, čo sú zodpovední za skazu a násilie, ktoré v máji všetci zdesene sledovali v televízii.

„Áno, bol som tam,“ odvetil podráždene. „Fízlom dnes prejde skoro všetko, no nie?“

Prikývol som, akoby som s ním jednoznačne súhlasil.

„A vašou reakciou na nespravodlivý rozsudok v prípade zbitia Rodneyho Kinga bolo to, že ste lúpežne prepadli šesťdesiatdvaročnú ženu a umlátili ju kovovým košom na smeti? Je to tak, pane?“

Torrance sa pozrel na stôl obžaloby a potom ešte viac dozadu, kde sedel jeho právnik. Nech už mali odpoveď na túto otázku nacvičenú alebo nie, jeho právnický tím mu momentálne nemohol nijako pomôcť. Bol v tom sám.

„To som nebol ja,“ vyhlásil napokon.

„Chcete povedať, že ste v hlavnom bode obžaloby nevinný?“

„Presne tak.“

„A čo rabovanie? To ste sa pri nepokojoch nedopustili absolútne nijakého trestného činu?“

Po chvíli mlčania a ďalšom zúfalom pohľade na svojho advokáta odvetil: „V tomto sa odvolám na piaty dodatok.“

Presne, ako som čakal. Položil som mu hneď celú sériu otázok, pri ktorých nemal na výber. Mohol sa iba priznať alebo odmietnuť výpoveď podľa piateho dodatku ústavy. Keď sa naň odvolal už šiesty raz, sudcovi došla trpezlivosť a naznačil mi, že by som sa mal venovať viac svojmu ako svedkovmu prípadu. Zdráhavo som ho poslúchol.

„Dobre teda, pán Torrance. O vás by už stačilo,“ povedal som. „Vráťme sa k pánu Woodsonovi. Vedeli ste o tej dvojnásobnej vražde aj pred tým, ako ste sa s ním zoznámili vo väzení?“

„Nie, pane.“

„Naozaj? Dost sa o nej hovorilo.“

„Bol som v base, človeče!“

„A vo väzení nie je televízia ani noviny?“

„Noviny nečítam a telka na našom oddelení bola pokažená, odkedy ma tam zavreli. Aj sme sa sťažovali. Vraveli nám, že ju dajú opraviť, ale opravili veľké hovno.“

Sudca ho varoval, nech si dá pozor na výrazy, a on sa ospravedlnil. Išli sme ďalej.

„Podľa záznamov väznice sa pán Woodson dostal na vaše oddelenie piateho septembra a podľa materiálov obžaloby ste jeho údajné priznanie nahlásili na prokuratúre druhého októbra. Vám to pripadá v poriadku?“

„Áno. Jasne, že je to okej.“

„Nuž, mne to tak nepripadá, pán Torrance. Hovoríte pörote, že človek obvinený z dvojnásobnej vraždy, ktorému hrozí trest smrti, sa len tak priznal niekomu, koho nepoznal ani štyri týždne?“

Svedok najprv iba pokrčil plecami.

„Tak to bolo,“ dodal, keď pochopil, že niečo povedať musí.

„Alebo to aspoň tak vravíte. Čo dostanete od obžaloby, ak sa podarí usvedčiť pána Woodsona z tohto zločinu?“

„Neviem. Nikto mi nič nesľúbil.“

„Ak vezmeme do úvahy vašu kriminálnu minulosť, za posledné zločiny vás zrejme čaká vyše pätnásť rokov nepodmienečne, nemám pravdu?“

„O tom nič neviem.“

„Naozaj?“

„Naozaj. Tieto veci nechávam svojmu právnikovi.“

„A on vám nepovedal, že ak s tým niečo nespravíte, čaká vás veľmi dlhý pobyt vo väzení?“

„Nie. Nič také mi nehovoril.“

„Aha. A čo ste žiadali od prokuratúry ako výmenu za vaše svedectvo?“

„Nič. Nič nechcem.“

„Takže tu dnes vypovedáte iba preto, lebo si ctíte svoje občianske povinnosti?“

Z môjho hlasu priam sršal sarkazmus.

„Presne tak,“ odvrkol podráždene.

Zodvihol som z rečníckeho pultu hrubý spis a ukázal som mu ho.

„Spoznávate tento spis, pán Torrance?“

„Nie. Nič mi nehovorí.“

„Ste si istý, že ste ho nevideli v cele pána Woodsona?“

„V živote som v nej nebol.“

„Určite ste sa do nej nevkradli a neprehrabávali sa v jeho spise, kým bol v spoločenskej miestnosti, v sprchách alebo trebárs na súde?“

„Nie! Nič také!“

„Môj klient mal v cele množstvo dokumentov týkajúcich sa jeho prípadu. Obsahovali aj detaily, o ktorých ste pred chvíľou vypovedali. Nepripadá vám to podozrivé?“

Torrance pokrútil hlavou.

„Nie. Viem len to, že so mnou sedel pri stole a povedal mi, čo spravil. Bolo mu nahovno a otvoril si predo mnou dušu. Nemôžem za to, že to ľudia robia práve mne.“

Prikývol som, akoby som bol plný súcitu s ťažkým osudom človeka, pred ktorým si ľudia tak ľahko vylievajú dušu – najmä, ak ide o dvojnásobné vraždy.

„Pravdaže nie, pán Torrance. Mohli by ste teraz povedať porote, čo presne vám povedal? Nechcem počuť iba skrátenu verziu, ktorú ste hovorili pánu Vincentovi. Chcem počuť presne to, čo vám povedal môj klient. Od slova do slova, prosím.“

Torrance čakal, akoby musel loviť v pamäti a triediť si myšlienky.

„No...“ spustil napokon, „sedeli sme tam len sami dvaja a on začal hovoriť o tom, ako mu je nahovno z toho, čo sprava-

vil. Spýtal som sa ho, čo to bolo, a on porozprával o tom, ako zabil tých dvoch a ako ho to dostalo.“

Pravda je krátká. Lži bývajú dlhé. Chcel som nechať Torrance voľne rozprávať, čomu sa Vincent celý čas úspešne vyhýbal. Väzenskí udavači, podvodníci a profesionálni klamári majú jedno spoločné – snažia sa nájsť útočisko v prázdnych rečiach a chodení okolo horúcej kaše. Balia svoje lži do slovnej vaty, lenže práve v nej občas nájdete kľúč k odhaleniu celého klamstva.

Vincent znova namietol, že svedok už na tieto otázky odpovedal a ja ho iba zbytočne šikanujem.

„Vaša ctihodnosť,“ povedal som na to, „tento svedok sa snaží vložiť môjmu klientovi do úst priznanie. Obhajoba zastáva názor, že všetky dôkazy stoja a padajú práve s ním. Súd by si nespĺnil svoju úlohu, keby mi nedovolil plne preskúmať obsah a okolnosti takejto závažnej výpovede.“

Companioni prikývol ešte skôr, ako som to stihol dopovedať. Vincentovu námietku bleskovo zamietol a prikázal mi pokračovať. Obrátil som pozornosť naspäť k svedkovi. Tentoraz bolo v mojom hlase jasne cítiť netrpezlivosť.

„Pán Torrance, stále hovoríte iba veľmi nejasne. Tvrdíte, že sa vám pán Woodson priznal k vraždám. Ako presne vám to povedal? Aké slová použil, keď sa priznával k tomu ohavnému zločinu?“

Torrance prikývol, akoby mu až teraz došlo, čo od neho vlastne chcem.

„Prvé mi povedal: ‚Chlape, mne je fakt nahovno.‘ A ja nato: ‚A to už prečo, braček?‘ Vraj preto, lebo musí stále myslieť na tých dvoch. Nechápal som, na ktorých, lebo som o tom jeho prípade nič nevedel, chápete? Preto som sa ho spýtal, na ktorých dvoch, a on vraví: ‚No predsa na tých dvoch negrov, ktorých som hodil do nádrže.‘ Stále som nechápal, a tak mi porozprával, ako ich odbachol skrátanou brokovkou, omotal drôtom, a tak ďalej. Vrazil, že pri tom spravil chybu, a tak som sa ho spýtal, akú. Vraj ‚Mal som zobrať dýku a rozrezať im bruchá, aby nevyplávali von. Potom by ma nikdy neboli dostali.‘ Presne tak mi to povedal.“

Kútikom oka som videl, ako Vincent počas jeho dlhej výpovede bledne. Dobre som vedel prečo. Uchopil som svoj meč a pripravil sa na smrteľný úder.

„Pán Woodson použil to slovo? Hovoril o obetiach ako o ‚negroch‘?“

„Áno. Tak to povedal.“

Na moment som zaváhal, opatrne formulujúc ďalšiu otázku. Vedel som, že Vincent pri prvej mozgnej zámienke vznesie námietku. Nemohol som od svedka chcieť, aby tie slová nejako interpretoval. Nemohol som sa spýtať „prečo“ vo vzťahu k tomu, ako to Woodson myslel a čo ho k tomu viedlo.

„Pán Torrance, v černošskej komunite môže slovo ‚neger‘ znamenať rôzne veci, nemám pravdu?“

„Asi máte.“

„Znamená to áno?“

„Áno.“

„Obžalovaný je Afroameričan, však?“

Torrance sa zasmial.

„Už to tak vyzerá.“

„Rovnako ako vy, áno?“

Znova sa rozosmial.

„Už od narodenia,“ odvetil.

Sudca klopol kladivkom a prísne sa na mňa pozrel.

„Pán Haller, je to naozaj nevyhnutné?“

„Ospravedlňujem sa, vaša ctihodnosť.“

„Tak to preskočte, prosím.“

„Pán Torrance, keď – ako tvrdíte – pán Woodson použil to slovo, šokovalo vás to?“

Pošúchal si bradu, akoby nad tým musel popremýšľať. Potom pokrútil hlavou.

„Ani nie.“

„Prečo vás to nešokovalo, pán Torrance?“

„Asi preto, lebo to počúvam v jednom kuse.“

„Od iných černochoch?“

„Presne tak. Niekedy aj od belochoch.“

„Keď toto slovo používajú príslušníci vašej rasy, ako to podľa vás urobil aj pán Woodson, o kom hovoria?“

Vincent namietol, že svedok nemôže hovoriť za iných. Companioni mu to uznal a ja som chvíľu premýšľal, ako to preformulovať, aby som z neho dostal takú odpoveď, akú som chcel počuť.

„Dobre, pán Torrance,“ povedal som napokon. „Budeme hovoriť iba o vás, dobre? Používate občas toto slovo?“

„Ale áno.“

„Koho ste ním označili, keď ste ho použili naposledy?“

Iba nad tým mykol plecom.

„Druhých.“

„Druhých černochov?“

„Presne tak.“

„Označili ste slovom ‚neger‘ niekedy aj beloča?“

Rázne pokrútil hlavou.

„Nie.“

„Dobre. Ako ste teda pochopili to, že pán Woodson označil dvojicu obetí slovom ‚negri‘?“

Vincent sa vystrel na stoličke a všetky jeho gestá naznačovali, že sa chystá vzniesť námietku, nakoniec ju však nevy-slovil. Musel chápať, že to nemá význam. Zatiahol som Torrance do pasce a teraz bol iba môj.

Svedok musel odpovedať na otázku.

„Chápal som to tak, že to boli černosí a on ich oboch zabil.“

Vincentove gestá sa opäť zmenili. Zhrbil sa vediac, že jeho trik s väzenským udavačom práve totálne skrachoval.

Pozrel som sa na sudcu. Aj on vedel, čo bude nasledovať.

„Smiem pristúpiť k svedkovi, vaša ctihodnosť?“

„Nech sa páči,“ odvetil.

Prešiel som k miestu pre svedka a položil pred neho spis. Mal štandardný formát, ošúchané hrany a klasickú oranžovú farbu, aká sa vo väzení používa na označenie právnických dokumentov, ktoré väzni smú mať pri sebe.

„Takže, pán Torrance, položil som pred vás obal, v ktorom si pán Woodson uchovával dokumenty získané od obžaloby v rámci prípravného konania. Opäť sa vás pýtam, či ho spoznávate.“

„Na oddelení som videl kopu oranžových spisov. Tento nie.“

„Chcete povedať, že ste nikdy nevideli pána Woodsona s jeho spisom?“

„Nespomínam si.“

„Pán Torrance, boli ste s ním na jednom oddelení celých tridsaťdva dní. Podľa vašej výpovede vám dôveroval natoľko, že sa vám priznal k dvojnásobnej lúpežnej vražde.“

Chcete povedať, že ste ho pritom ani raz nevideli s jeho spisom?“

Spočiatku na to neodpovedal. Zatlačil som ho do kúta, z ktorého sa už jednoducho nedalo uniknúť. Keby aj naďalej tvrdil, že ten spis nikdy nevidel, potom by celá jeho výpoveď stratila v očiach poroty všetku váhu a dôveryhodnosť. Na druhej strane, ak by priznal, že obsah spisu pozná, potom by mi dal do ruky parádnu páku.

„Myslel som to tak, že som ho videl s tým spisom, ale nikdy som sa doň nepozeral. Neviem, čo v ňom je.“

A je to! Mal som ho v hrsti.

„V tom prípade vás požiadam, aby ste ho otvorili a nazreli doň.“

Poslúchol ma a začal si ho prezerať. Cestou naspäť k rečníckemu pultu som sa nenápadne pozrel po Vincentovi. Mal sklopené oči a bol bledý ako stena.

„Čo ste uvideli, keď ste otvorili spis, pán Torrance?“

„Na jednej strane sú dve fotky s mŕtvolami. Sú tam pričvaknuté – myslím tie fotky. Na druhej je kopa papierov, správ, a tak podobne.“

„Mohli by ste prečítať prvý dokument na pravej strane? Stačí prvý riadok zhrnutia.“

„Nie. Neviem čítať.“

„Vy vôbec neviete čítať?“

„Nie. Nechodil som do školy.“

„Nedokážete prečítať ani jedno zo slov pri kolónkach navrchu zhrnutia?“

Opäť sklopil zrak k spisu a zvrátil obočie, ako veľmi sa sústredil. Vedel som, že vo väzbe testovali jeho gramotnosť a výsledkom bolo, že je totálne negramotný. Nedosahoval ani schopnosti potrebné pre druhý ročník základnej školy.

„Nie,“ povedal znova. „Neviem čítať.“

Rýchlo som prešiel k stolu obhajoby a zobral z neho ďalší spis a veľkú fixku. Vrátil som sa k pultu a na obal spisu som napísal veľkým tlačeným písmom slovo BELOCH. Potom som ho zdvihol tak, aby ho videl Torrance aj porota.

„Pán Torrance, toto je jedno zo slov v zozname na začiatku zhrnutia. Mohli by ste ho prečítať?“

Vincent vyskočil zo stoličky, Torrance však už zahanbene krútil hlavou. Prokurátorovu námietku, že táto ukážka

nemá dostatočné základy, sudca uznal. Čakal som to. Bol to iba jeden z krokov, ako si pripravíť porotu, a tá celkom jasne videla, ako svedok krúti hlavou.

„Dobre, pán Torrance,“ povedal som. „Prejdime teda na druhú stranu spisu. Mohli by ste opísať mŕtvolu na fotografiách?“

„No... Sú to dvaja chlapi. Vyzerá to, akoby boli zabalení v celtách a omotaní drôtom, ten však niekto prestrihal a teraz tam len tak ležia. Okrem nich tam je kopec policajtov, čo si ich obzerajú a fotia.“

„Akej rasy sú tí dvaja mŕtvi?“

„Sú to černosi.“

„Videli ste tieto fotografie aj niekedy predtým, pán Torrance?“

Vincent sa postavil s námietskou, že na túto otázku už svedok odpovedal, bolo to však, akoby sa pokúšal zastaviť guľku zdvihnutou rukou. Sudca mu prísne prikázal, aby si sadol. Vlastne mu tým vravel, že si to bude musieť vypočuť až do trpkého konca. Ak privediete do súdnej siene klamára, schytáte to spolu s ním.

„Môžete odpovedať na otázku, pán Torrance,“ oznámil som svedkovi, keď sa prokurátor posadil. „Videli ste už niekedy tieto fotografie?“

„Nie, pane. Teraz je to prvý raz.“

„A môžete potvrdiť, čo ste nám pred chvíľou povedali o ich obsahu – že na nich sú dvaja zavraždení černosi?“

„Tak to vyzerá. Ale predtým som ich nevidel. Vedel som len to, čo mi povedal.“

„Ste si istý?“

„Také niečo by som len tak nezabudol.“

„Povedali ste nám, že sa vám pán Woodson priznal k vražde dvojice černochoch, ale jeho súdia za vraždu dvoch belochoch. Nemáte pocit, že to vyzerá, akoby sa vám v skutočnosti nepriznal vôbec k ničomu?“

„Nie! Priznal sa! Povedal, že zabil tých dvoch!“

Pozrel som sa na sudcu.

„Vaša ctihodnosť, obhajoba žiada zaradiť spis, ktorý leží pred pánom Torranceom, ako dôkaz číslo jeden.“

Vincent sa pokúsil namietnuť, že to nie je dostatočne podložené, ani tentoraz však neuspel.

„Spis sa zaraďuje medzi dôkazy obhajoby. Rozhodnutie, či pán Torrance videl jeho obsah aj obe fotografie, necháme na porote.“

Bol som vo švungu a nemal som v úmysle len tak prestať.

„Ďakujem,“ povedal som. „Vaša ctihodnosť, teraz by mohol byť vhodný čas na to, aby sme svedka opäť upozornili na možné tresty za krivé obvinenie.“

Bol to dramatický ťah, ktorý som robil výlučne pre efekt na porotu. Predpokladal som, že budem musieť pokračovať vo výsluchu a rozsekať Torrancea mečom jeho klamstva, ale Vincent nečakane požiadal sudcu o odročenie pojednávania, kým sa neporadí so zástupcom žalovanej strany.

To mi prezradilo, že som Barnettovi Woodsonovi práve zachránil život.

„Obhajoba nemá námietky,“ vyhlásil som.

3

Keď odišiel aj posledný porotca, vrátil som sa k stolu obhajoby. Zástupca šerifa sa práve chystal spútať môjho klienta a odviesť ho naspäť do cely v budove súdu.

„Ten chlap je posratý klamár,“ šepol mi Woodson. „Nebol som dvoch negrov. Boli bieli.“

Úprimne som dúfal, že ho zástupca nepočul.

„Čo keby ste zavreli zobák?“ šepol som mu naspäť. „A keď toho posratého klamára najbližšie stretnete, pekne mu podajte ruku. Práve pre jeho klamstvo totiž prokurátor stiahne žiadosť o trest smrti a ponúkne nám dohodu. Prídem vám o nej povedať, len čo budem poznať podrobnosti.“

„Ale ja už možno nijakú dohodu nechcem. Postavili proti mne sprostého klamára, doboha! Celá obžaloba by mala ísť do riti. Môžeme toto kurevstvo vyhrať, Haller. Nijakú dohodu neberte!“

Na moment som sa naňho zahľadel. Práve som mu zachránil život, ale jemu to nestačilo. Chcel viac. Mal pocit, že na to má nárok, pretože štát nehral poctivo – kašľať na zodpovednosť za dve decká, ku ktorých vražde sa mi práve priznal.

„Nebuďte pahlný, Barnett,“ povedal som mu. „Vrátim sa, len čo bude úplne jasné, ako to vyzerá.“

Zástupca ho odvedol za ocelové dvere oddelujúce cely od pojednávacích miestností. Osobne som si Barnetta Woodsona nikdy nemaľoval v bohvieakých farbách. Nikdy som sa ho na to nespýtal, no od začiatku som predpokladal, že tých dvoch chlapcov z Westsidu naozaj zavraždil. O to mi nešlo. Mojou úlohou bolo preveriť obžalobu a postaviť proti nej všetko, čo viem. Tak skrátka funguje náš systém. Urobil som to a dostal sa k meču. Ten som sa teraz chystal vy-